

(28) بەشى سوينخورىي بە كۆمەل لە سەر كوشتن

(1) كى سوينىدى تىيدا دەخوات

990. عن سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثَّةَ، أَنَّهُ عَنْ رَجَالٍ مِّنْ كُبَرَاءِ قَوْمِهِ: أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ سَهْلٍ وَمُحِيَّصَةَ خَرْجًا إِلَى خَيْرَةِ مِنْ جَهْدِ أَصَابِيهِمْ، فَأَتَى مُحِيَّصَةً فَأَخْبَرَ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ سَهْلٍ قَدْ قُتِلَ وَطُرِحَ فِي عَيْنٍ أَوْ فَقِيرٍ، فَأَتَى يَهُودَ فَقَالَ: أَئْتُمْ وَاللَّهِ أَعْلَمُ بِمَا قَاتَلُوكُمْ، قَالُوا: وَاللَّهِ مَا قَاتَلْنَاهُ، ثُمَّ أَقْبَلَ حَتَّى قَدَمَ عَلَى قَوْمِهِ فَذَكَرَ لَهُمْ ذَلِكَ، ثُمَّ أَقْبَلَ هُوَ وَأَخْوَهُ حُويَّصَةً -وَهُوَ أَكْبَرُ مِنْهُ- وَعَبْدُ الرَّحْمَنَ بْنُ سَهْلٍ، فَذَهَبَا مُحِيَّصَةً لِيَتَكَلَّمَا، وَهُوَ الَّذِي كَانَ بِخَيْرَةِ مُحِيَّصَةَ (كَبَرُ كَبَرُ). يُرِيدُ السَّنَنُ فَتَكَلَّمَ حُويَّصَةُ، ثُمَّ تَكَلَّمَ مُحِيَّصَةُ، فَقَالَ رَسُولُ ﷺ: ((إِمَّا أَنْ يَدْعُوا صَاحِبَكُمْ، وَإِمَّا أَنْ يُؤْذِنُوا بِحَرْبٍ)). فَكَتَبَ رَسُولُ ﷺ إِلَيْهِمْ فِي ذَلِكَ، فَكَتَبُوا: إِنَّا وَاللَّهِ مَا قَاتَلْنَاهُ، فَقَالَ رَسُولُ الله ﷺ لِحُويَّصَةَ وَمُحِيَّصَةَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ: ((أَتَحْلِفُونَ وَتَسْتَحْقُونَ دَمَ صَاحِبِكُمْ)). قَالُوا: لَا، قَالَ: ((فَتَحَلُّفُ لَكُمْ يَهُودُ)). قَالُوا: لَيْسُوا بِمُسْلِمِينَ، فَوَادَاهُ رَسُولُ ﷺ مِنْ عَنْدِهِ، فَبَعَثَ إِلَيْهِمْ رَسُولُ ﷺ مائةً نَاقَةً حَتَّى أَدْخَلَتْ عَلَيْهِمُ الدَّارَ، فَقَالَ سَهْلٌ: فَلَقْدَ رَكَضْتُنِي مِنْهَا نَاقَةً حَمْرَاءً.

[بخاري / الأحكام / 6769]

لە(سەھل)ى كورى (أبى حثمة) وە ئەويش لە چەند گەورە پىياوانىيلىكى ھۆزەكەيەوە دەكىرىتىھو كە (عبدالله)ى كورى (سەھل) و (مُحِيَّصَة) دەرئەچن بوق خەيىبر لە بەر نەبوونى و بىرسىتى كە تووشيان بۇ بۇو، لەوكاتەدا ھەوال درا بە (مُحِيَّصَة) كە (عبدالله)ى كورى (سەھل) كۈزراوه و فېرى دراوتە ناو كارىزىك ييا بىرىيکى دەم بىلەن نزىكە دەستەوە، هات بولاي جوولەكە كان و پىيى وتن: بەخوا ئىيە كوشتووتانە، ئەوانىش و تىيان: بەخوا ئىيمە نەمان كوشتوو، دواي ئەوە بەپىرى دەكەويت تادىيەتەو بولاي ھۆزەكەي و پۇوداوهكەيان بۇ باس دەكتات. پاشان ئەwoo (حويصە)ى براڭەورەي و (عبدالرحمن)ى كورى (سەھل) دىن { بۇ خزمەت پىيغەمبەر ﷺ } سەرهەتا (مُحِيَّصَة) -ئەوهى كەلە خەيىبر بۇو - ويستى قىسە بىكەت، پىيغەمبەريش ﷺ فەرمۇوى: ((گەورەتر، گەورەتر)) مەبەستى تەمەن بۇو [واتا با بەتەمەنتر لە تۆ قىسە بىكەت] ئىنجا (حويصە) دىيە گۇو دواي ئەو (مُحِيَّصَة) يش، ئىنجا پىيغەمبەر ﷺ فەرمۇوى: ((يَا ئەبى جوولەكە. خويىنى

بەشی سوینخۆریی بە کۆمەل لە سەر کوشتن (28)

هاوەلەکە تان بەدەن، يادەبىت جەنگ راگەيەنن)). پىيغەمبەر (ﷺ) لە بارەوە نامەی بو نۇوسىن، ئەوانىش بويان نۇوسىيەوە: كە بە خوا ئىمە نەمان كوشتووھ پاشان پىيغەمبەر (ﷺ) بە (حويصە) و (محىصە) و (عبدالرحمن) فەرمۇو: ((ئایا سويند دەخون تا خويىنى ھاوەلەكە تان مسوگەر بىكەن)) و تيان: نە خىير، فەرمۇو: ((ئەي جوولەکە كان سويننان بق بخون؟)) و تيان: ئەوان موسىلمان نىن، ئىنجا پىيغەمبەر (ﷺ) لە لايەن خويىھو خويىنەكەي بودان و صەد حوشترى بۇ ناردن تا كرانە ژورەوە بويان. (سەل) دەلى: وشترييکى سوورىيان لە قەيەكى لىدەم.

(2) **ھىشتەوهى سويندى بە کۆمەل (القسامە)⁽¹⁾ لە سەر شىيوهى خوى**
991- عَنْ رَجُلٍ مِّنْ أَصْحَابِ رَسُولٍ (ﷺ) مِنَ الْأَنْصَارِ أَنَّ رَسُولَ (ﷺ) أَقَرَّ
الْقَسَامَةَ عَلَىٰ مَا كَانَتْ عَلَيْهِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ.
لە پياوېك لە ھاوەلەنى پىيغەمبەر (ﷺ) كە لە يارىدەدەرانە دەگىزىنەوە: كە
پىيغەمبەر (ﷺ) سويندى بە کۆمەل (القسامە) ھىشتەوهە لە سەر شىيوهى خوى
وەك سەردەمى نەفامى.

لە بلاوکراوهكانى مالپەرى ئىمان وەن
www.iman1.com

ھەميشە لە گەلمان بن بۇنۇو يېبوونەوەي ئىمان
imanonekurd@yahoo.com

⁽¹⁾ القسامە: سويندى بە کۆمەل ئەوھىيە كەسىك لە گەرەكىك يان گۈندىكدا بکۈزۈت كە دۈرۈمنى بوبىن، نەزانى كى كوشتووھتى، كەس و كارى كۈزۈاوهكە پەنجا سوين دەخون كە ئەوان كوشتوويانە و خويىنەكەي وەردەگىرن. ئەگەر ئەمان سويندىيان نە خوارد گومانبارەكان پەنجا سويند دەخون ئەوان نىن و نايىشزانىن كىيىھ، ئىتىر سەرفراز دەبن